

Υπάρχει μια μη αποικιακή γλώσσα στην Κύπρο; Και αν ναι, θα έπρεπε όλοι να μιλάμε στην ετεοκυπριακή; (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2017 στην ιστοσελίδα [Kontrasusta](#).

Περιεχόμενο

Υπάρχει μια μη αποικιακή γλώσσα στην Κύπρο; Και αν ναι, θα έπρεπε όλοι να μιλάμε στην ετεοκυπριακή;

δημοσιεύτηκε στις 22 Νοεμβρίου, 2017 από nvr

Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η γλώσσα δεν είναι, σε ένα ορισμένο επίπεδο ανάλυσης, ένα πολιτικό εργαλείο. Οι άνθρωποι στην Κύπρο το γνωρίζουν αυτό διαισθητικά, και γι' αυτό δεν θα ασχοληθώ με τη θεωρία, αλλά θα επικεντρωθώ στο πρακτικό επίπεδο.

Η γλώσσα είναι πολιτική, και εμείς, ως άτομα και ομάδες, κάνουμε πολιτική. Μερικές φορές συνειδητά, άλλες φορές λιγότερο. Αυτός ο ιστότοπος δημιουργήθηκε επίσης από μια σειρά πολιτικών αποφάσεων, μερικές από τις οποίες αρκετά συνειδητές (είναι ένας ιστότοπος που δεν περιορίζεται σε ένα μέρος της Κύπρου, παρόλο που η συνηθισμένη επιλογή είναι ο διαχωρισμός). Είναι, μεταξύ άλλων, πνευματικός διάδοχος ενός παλαιότερου πολιτικού εγχειρήματος, του [35-33 Media Collective](#), αλλά δεν είναι το ίδιο με το 35-33 για πολλούς λόγους. Μεταξύ αυτών: η γλωσσική πολιτική.

Ο δικτυακός τόπος 35-33 ήταν τρίγλωσσος, στα ελληνικά, τα τουρκικά και τα αγγλικά - αυτή ήταν μια πολύ ρητή απόφαση, η οποία δεν εφαρμόστηκε στην πράξη. Το Kontrasusta συνειδητά δεν παίρνει θέση για τη γλώσσα. Δεν έχει ξεχωριστές γλωσσικές εκδόσεις, δεν φιλοδοξεί να κάνει κάθε άρθρο διαθέσιμο σε πολλές γλώσσες, αποφεύγει γενικά να θέτει σαφή όρια. Ως αποτέλεσμα, αποδέχεται ότι η αγγλική είναι η κυρίαρχη γλώσσα του, επειδή αυτό επιθυμούν σήμερα οι άνθρωποί της. Αυτό που για το 35-33 ήταν μια αποτυχία να ακολουθηθεί και να εφαρμοστεί, για το Kontrasusta δεν αποτελεί πρόβλημα.

Αλλά από την εμπειρία μου να ασχολούμαι με την πολιτική στο προοδευτικό χώρο της Κύπρου, η χρήση της αγγλικής γλώσσας δεν είναι εντελώς αδιαμφισβήτητη. Έχω συμπάθεια για κάποιους λόγους και απογοητεύομαι από άλλους, και νομίζω ότι οι πρώτες μέρες του Kontrasusta είναι μια καλή ευκαιρία να το συζητήσουμε αυτό.

Ο λόγος που θεωρώ ότι είναι ο λιγότερο θεμιτός είναι αυτός που παρουσιάζει την αγγλική γλώσσα στην Κύπρο ως αποικιοκρατική γλώσσα, και ως εκ τούτου ανεπιθύμητη, ειδικά στις πολιτικές ομάδες με τις οποίες θα με βρείτε να συνεργάζομαι (ακόμα και με το κόστος της απώλειας ενός πιασάρικου συνθήματος για το επόμενο πανό κάτω από το οποίο θα κάνουμε πορεία).

Φυσικά, τα αγγλικά ήταν η γλώσσα της διοίκησης κατά τη διάρκεια της βρετανικής αποικιοκρατίας. Οι Βρετανοί την εισήγαγαν στα ελληνικά και τουρκικά εκπαιδευτικά συστήματα της Κύπρου ως δεύτερη γλώσσα, χωρίς όμως ιδιαίτερη επιτυχία, και μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αγγλική παρέμεινε κυρίαρχη στους τομείς του δικαίου και του εμπορίου. Αλλά ποτέ δεν έγινε απειλή για τις τοπικές γλώσσες, με τον τρόπο που έγινε σε αποικίες εποίκιστών, όπως οι ΗΠΑ, η Αυστραλία και η Ιρλανδία (ναι, και η Ιρλανδία). Και σε όλο τον κόσμο, με πολλές γλώσσες να πεθαίνουν κάθε μήνα, ο ένοχος δεν είναι η διεθνούς φύσης αγγλική, αλλά οι γλώσσες των ισχυρότερων κοινωνικοπολιτικών ομάδων γύρω τους. Αυτό είναι σημαντικό, κρατήστε το στο μυαλό σας ενώ διαβάζετε αυτά που ακολουθούν.

Συνήθως αυτή η αρνητική αντίδραση στα αγγλικά ακολουθείται από μια πρόταση να χρησιμοποιούμε και τα ελληνικά και τα τουρκικά στο υλικό μας, ή τουλάχιστον να χρησιμοποιούμε κοινές λέξεις ή να αναμειγνύουμε τα δύο (Birleşik Κύπρος Parki, μην το ξεχνάτε ποτέ!). Αυτό είναι από μόνο του μια πολιτική δήλωση, με την οποία συμφωνώ απόλυτα. Αλλά είναι τα ελληνικά και τα τουρκικά πραγματικά μη-αποικιακές γλώσσες στο πλαίσιο της Κύπρου;

Οι ομιλητές της κυπριακής ελληνικής αισθάνονται στο πετσί τους ότι η νεοελληνική τους επιβλήθηκε μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος με τη χρήση βίας, ψυχολογικής και αρκετά συχνά και σωματικής (και ο θεωρητικός γλωσσολόγος μέσα μου θέλει επίσης να επισημάνει ότι δεν επιβλήθηκε καν με σοβαρές παιδαγωγικές μεθόδους που είχαν πιθανότητες να παράγουν μαθησιακά αποτελέσματα). Η νεοελληνική, ή μάλλον μια προσέγγισή της που παράγεται από δασκάλους που επίσης δεν την αποκόμισαν ποτέ, είναι κυρίως η γλώσσα του ελληνικού εθνικισμού στην Κύπρο. Για πολύ λίγους Κύπριους η νεοελληνική είναι μητρική γλώσσα, μια γλώσσα που αποκτήθηκε χωρίς μακροχρόνιο τραύμα (και αυτοί οι άνθρωποι απέκτησαν τη νεοελληνική είτε ζώντας στην Ελλάδα, είτε έχοντας Έλληνες συγγενείς, όχι μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου). Όμως, αυτό δεν είναι το τέλος του θέματος. Η νεοελληνική στην Κύπρο απαίτησε πολύ περισσότερα θύματα.

Σε αντίθεση με το δικοινοτικό Φαντασιακό, η Κύπρος δεν ήταν ποτέ αμοιβαία δίγλωσση (η αμοιβαία διγλωσσία δεν είναι σε καμία περίπτωση ο κανόνας, ρωτήστε έναν Φλαμανδό για τη λεπτομερή επεξήγηση). Ενώ πολλές διαφορετικές κοινότητες ζούσαν μαζί στην Κύπρο, η ελληνική (κυρίως, η καθομιλουμένη κυπριακή ελληνική), ήταν η ηγεμονική γλώσσα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, και δεν απειλήθηκε από κανέναν αποικιοκράτη. Μπορείτε να δείτε [στο τεύχος 9](#) του περιοδικού [Εντροπία](#) της [Συσπείρωσης Ατάκτων](#) πώς τα κυπριακά ελληνικά ομιλούνταν ευρέως από τους Τουρκοκύπριους, ενώ το αντίθετο ήταν σπάνιο - πολύ λίγοι Ελληνοκύπριοι ήταν ποτέ δίγλωσσοι. Στο ίδιο τεύχος μπορείτε επίσης να διαβάσετε πώς τα ελληνικά του εθνικιστικού εκπαιδευτικού συστήματος επιβλήθηκαν στους Κύπριους Μαρωνίτες, οδηγώντας τη μητρική τους Σάννα, μια λεβαντίνικη αραβική γλώσσα, σχεδόν στην εξαφάνιση. Το «The Third Motherland» είναι ένα εξαιρετικό ντοκιμαντέρ που θίγει και αυτό το θέμα.

Έτσι, τα ελληνικά, ακόμη και τα κυπριακά ελληνικά, είναι τόσο αποικιοκρατικά όσο και τα αγγλικά, και δεν έχουμε αρκετούς ομιλητές της Σάννα για να οργανωθούμε. Αλλά τα τουρκικά είναι εντάξει, σωστά; Ξέρετε ότι δεν είναι. Τα τουρκικά επιβλήθηκαν επίσης σε πολλούς Τουρκοκύπριους κατά τη διάρκεια των διαφόρων γύρων εθνικιστικής βίας. Κοινωνικά ηγεμονική όπως ήταν, η κυπριακή ελληνική ήταν είτε η μόνη μητρική γλώσσα πολλών Τουρκοκυπρίων πριν από 50 χρόνια, είτε η πιο εύχρηστη γλώσσα ανάμεσα σε αυτές που είχαν στη διάθεσή τους. Ο τουρκικός εθνικισμός, όπως και ο ελληνικός, επέβαλε επίσης τη γλωσσική ομοιογένεια. Υπάρχει βέβαια και η κυπριακή τουρκική, για την οποία δεν έχω τα προσόντα να μιλήσω, αλλά η οποία δεν φαίνεται να είναι αρκετά πεισματάρια, σε αντίθεση με την κυπριακή ελληνική που απλά αρνείται να πεθάνει.

Η Κυπριακή Νοηματική Γλώσσα αντιμετωπίζει επίσης πιέσεις από τις ομιλούμενες γλώσσες, ιδιαίτερα την κυρίαρχη ελληνική και την τουρκική, εξαιτίας της ατυχής αφομοιωτικής στάσης πολλών στην

Κοινότητα των Κωφών και την ευρύτερη κοινωνία, οι οποίοι περιορίζουν τη δυνατότητα των κωφών παιδιών να αποκτήσουν μια μητρική γλώσσα, περιμένοντας αντ' αυτού να βρουν έναν τρόπο να μάθουν μια ομιλούμενη γλώσσα μέσω της χειλεανάγνωσης, πολύ αργότερα στη ζωή τους, και με τρομακτικά χαμηλά ποσοστά επιτυχίας, για αρκετά προφανείς λόγους.

Η δυτική αρμενική, η Κουρμπέτσα και άλλες πιο πρόσφατες μειονοτικές γλώσσες αντιμετωπίζουν επίσης διάφορα επίπεδα είτε απειλής είτε κοινωνικής πίεσης, αλλά το σημαντικότερο είναι ότι δεν προέρχονται από την αγγλική γλώσσα. Και βέβαια όλες αυτές οι γλώσσες στέκονται πάνω στο προ πολλού αποσυντεθειμένο σώμα της Ετεοκυπριακής, μιας γλώσσας τόσο νεκρής που σχεδόν δεν ξέρουμε τίποτα γι' αυτήν, οπότε δεν υπάρχει περίπτωση να την μάθουμε όλοι και να «αποαποικιοποιηθούμε» πραγματικά γλωσσικά - αν θέλουμε να πάρουμε στα σοβαρά το όλο επιχείρημα περί «αποικιοκρατικής γλώσσας» (επίσης, αν ξεκινήσουμε ως ενήλικες, θα πρέπει να προσπαθήσουμε πολύ σκληρά για να φτάσουμε στην γλωσσική ευφράδεια, τα παιδιά τα έχουν τόσο εύκολα όσον αφορά την εκμάθηση γλωσσών, αλλά μέχρι να μεγαλώσουν, ή μέχρι να βρούμε ατελείωτο χρόνο να αφιερώσουμε στην εκμάθηση δεύτερης γλώσσας, είμαστε κολλημένοι με αυτό που ήδη μιλάμε).

Ίσως μέχρι στιγμής να έχετε την εντύπωση ότι πιστεύω ότι θα πρέπει να μιλάμε μόνο αγγλικά ή ίσως μια άλλη διεθνή γλώσσα, ακόμη και τεχνητή. Υπάρχουν κάποιες διασταυρώσεις ανάμεσα στον αναρχισμό και την Εσπεράντο, άλλωστε!

[A las barricadas in esperanto](#)

Αλλά όχι. Δεν θέλω να μιλάμε όλοι την αγγλική ή Εσπεράντο. Το θέμα είναι πολύ πιο απλό: η χρήση της αγγλικής δεν είναι πιο αποικιοκρατική από τη χρήση της ελληνικής ή της τουρκικής, και είναι πολύ πιο εφικτή από το να μάθουμε τη Σάννα, ή τη δυτική αρμενική, ή τη ρωσική και τα την κουρδική (που είναι στην πραγματικότητα οι μητρικές γλώσσες πολλών ανθρώπων στην Κύπρο) πριν σχεδιάσουμε το επόμενο πανό μας. Και αφού δεν μιλούν όλοι την ελληνική, και δεν μιλούν όλοι την τουρκική, αλλά το 75% των Κυπρίων έχει επικοινωνιακή γνώση της αγγλικής, δεν νομίζω ότι η αγγλική πρέπει να αποφεύγεται ως αποικιοκρατική, όταν μας δίνει πρόσβαση στους ανθρώπους στους οποίους θέλουμε να επικοινωνήσουμε τα ιδανικά μας.

Οι γλώσσες χρησιμοποιούνται τακτικά για να γίνουν πολιτικές τοποθετήσεις - το να έχεις ένα πανό στα ελληνικά και στα τουρκικά, αντί για ένα σε μία από τις δύο γλώσσες ή στα αγγλικά, λέει πολλά για την πολιτική σου στάση απέναντι στον εθνικισμό. Αλλά θέλουμε επίσης να επικοινωνήσουμε περισσότερα από τη στάση μας στον εθνικισμό, και θέλουμε επίσης να επικοινωνήσουμε περισσότερη ουσία από το «χρησιμοποιώ και τις δύο γλώσσες σε ένα περιβάλλον όπου αυτό αποδοκιμάζεται».

Με το άχρηστο επιχείρημα της αποικιοκρατίας να έχει ξεπεραστεί, υπάρχουν κάποια πραγματικά γλωσσικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Οι άνθρωποι που δεν θέλουν το κίνημά μας να βασίζεται αποκλειστικά στα αγγλικά δεν έχουν άδικο.

Προηγουμένως έγραφα ότι το 75% των Κυπρίων έχουν επικοινωνιακή γνώση της αγγλικής. Η λέξη κλειδί εδώ είναι επικοινωνιακή. Δεν μπορούν όλοι να παρακολουθήσουν πολύ εξειδικευμένες συζητήσεις ή κείμενα στην αγγλική, και πολλοί από αυτούς που μπορούν να παρακολουθήσουν, δεν αισθάνονται άνετα να απαντούν στην αγγλική αντί της μητρικής τους γλώσσας. Οι περισσότεροι από εμάς μάθαμε την αγγλική ως δεύτερη γλώσσα, και συνήθως σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που χρησιμοποιούσε απαράδεκτες παιδαγωγικές μεθόδους, και επίσης δεν στόχευε στην επάρκεια.

Επίσης, για πολλούς ανθρώπους, η αγγλική δεν ήταν η δεύτερη διεθνής γλώσσα τους. Για τους ανθρώπους που ήρθαν στην Κύπρο από την πρώην ΕΣΣΔ, η ρώσικη είναι, όχι η αγγλική. Για τους

ανθρώπους που ήρθαν από τη γειτονιά μας στη Μέση Ανατολή, συχνά είναι η τούρκικη. Από ανθρώπους που ήρθαν από ορισμένα μέρη της Αφρικής, γαλλική εξακολουθεί να χρησιμοποιείται περισσότερο από την αγγλική. Καμία χώρα δεν είναι ποτέ πραγματικά μονόγλωσση, και η Κύπρος είναι ένα καλό παράδειγμα (όχι το πιο ακραίο όμως, πείτε για στην Παπούα Νέα Γουινέα με 832 μητρικές γλώσσες). Υπήρξαν περιπτώσεις που η γνώση της αγγλικής απλά δεν ήταν αρκετή για να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους που μας πλησίαζαν.

Υπάρχει ανάγκη για μεταφράσεις γραπτών κειμένων και ανάγκη για διερμηνεία. Λίγες ομάδες θέτουν τις μεταφράσεις ως προτεραιότητα, και ακόμη και μεταξύ αυτών που το κάνουν επειδή είναι πολιτικά επιθυμητό, δεν το κάνουν πάντα με ενθουσιασμό, επειδή οι μεταφράσεις είναι δύσκολες - ένας δίγλωσσος δεν είναι αυτόματα και μεταφραστής. Η διερμηνεία είναι ακόμη πιο δύσκολη, είναι μια καταπληκτική, αλλά ψυχικά απαιτητική δεξιότητα, και όσοι την κατέχουν καλούνται δυσανάλογα συχνά να την θέσουν σε χρήση. Επίσης σημαντικό είναι ότι αυτές οι μεταφράσεις δεν γίνονται σχεδόν ποτέ μεταξύ ελληνικών και τουρκικών, διότι, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η αμοιβαία διγλωσσία είναι σχεδόν ανύπαρκτη στην Κύπρο, και οι Τουρκοκύπριοι που γνωρίζουν εγγενώς την ελληνική ολοένα και μεγαλώνουν.

Αποτελεί πρόκληση για όσους θέλουν να μειώσουν την εξάρτηση του περιβάλλοντος από την αγγλική γλώσσα, ιδίως για όσους είναι άπταιστα πολύγλωσσοι, αλλά και για όλους μας. Μπορούμε να πετύχουμε εκεί που απέτυχε το 35-33; Μπορούμε να αναπτύξουμε ένα ισχυρό δίκτυο ριζοσπαστικών μεταφραστών που θα διασφαλίσει ότι το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής μας δράσης θα είναι προσβάσιμο σε όσες περισσότερες γλώσσες είναι σχετικές με την Κύπρο που θέλουμε να στοχεύσουμε; Θα αφιερώσουμε χρόνο στην εκμάθηση νέων γλωσσών; Χρειαζόμαστε υποδομές, και χρειαζόμαστε αφοσίωση στην απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων τόσο για τις γλώσσες, όσο και για τις τεχνικές. Και πρέπει να καταστήσουμε την προώθηση της πολυγλωσσίας στην πρώιμη παιδική ηλικία ως πολιτική αρχή, ακόμη και αν εκ πρώτης όψεως φαίνεται να αποτελεί περιέργη προτεραιότητα για ένα πολιτικό κίνημα.

Και εν τω μεταξύ, η αγγλική εξακολουθεί να είναι καλύτερη από τη γλωσσική απομόνωση.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Kontrasusta \(Ιστοσελίδα\), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2017, Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:kontrasousta:kontrasousta_language_nvp&rev=1723891813

Last update: 2025/04/20 19:41

